

[Svend Auken]

nødvendig, at det er en nødvendig, men langtfra tilstrækkelig betingelse for at opnå det påkrævede omfang af investeringer; Danmark ligger stadig i bund både med hensyn til investeringer og med hensyn til erhvervsmæssig opsparing.

Efter socialdemokratiets opfattelse kan målet kun nås gennem en kombination af en forhandlet, men stram indkomstpøolitik og en effektiv medejendomsret for lønmodtagerne gennem en obligatorisk og solidarisk deling af overskuddet.

De beskrevne misforhold forsvinder naturligvis ikke af sig selv. De vil i de kommende år forstærkes. I så henseende har departementschef Erling Jørgensen, ministerens nære og meget dygtige medarbejder, fuldstændig ret. Det er nødvendigt snarest at gennemføre en effektiv medejendomsretsreform. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at også en gennemgribende skattereform som den, vi i øjeblikket forhandler med regeringen om, kan give et vægtigt bidrag. Men man kommer ikke uden om en demokratisering af ejendomsretten til de værdistigninger, der er resultatet af de fælles anstrengelser i erhvervslivet.

Det er i høj grad også lønmodtagernes fortjeneste, at forrentningen af egenkapitalen i dansk industri er steget fra 11 pct. i 1980 til 23 pct. i 1984, ja, i visse brancher til over 30 pct., f.eks. møbelbranchen. Derfor må lønmodtagerne også have deres andel af dette, også i den indflydelse, der ligger i besiddelse af erhvervsformue.

Socialdemokratiet ser gerne en hurtig og konstruktiv drøftelse af, hvordan en sådan demokratireform kunne komme til at se ud. Vi har selv givet vores bud i forslaget om overskudsdeling fra december 1979, og det er naturligvis fortsat vores udgangspunkt.

Forslaget går som bekendt ud på, at lønmodtagerne forlods skal sikres en fast andel af virksomhedernes overskud, f.eks. 10 pct. før skat. Pengene skal udbetales som udvidelse af den ansvarlige egenkapital i selskaberne og bindes i virksomhedsfonde, hvis ledelse og ansatte på virksomheden kan enes om vilkårene. Kun i tilfælde af lokal uenighed eller ved abnormt høje profitter går pengene videre til en af alle lønmodtagere ejet fælles fond.

Overskudsdelingsforslaget er derfor både obligatorisk og solidarisk, men det er i høj

grad også nærdemokratisk. Det er vigtigt, at der bliver et reelt kapitalrygstød for lønmodtagernes indflydelse og engagement i deres virksomheder, samtidig med at der sikres en fælles ejendomsret til værdistigningerne. Det er vigtigt, at folkettinget snarest tager stilling til sammenhængen i disse ting, og jeg skal derfor på socialdemokratiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget konstaterer, at der siden 1980 har været en meget positiv udvikling i virksomhedernes indtjening og overskud som følge af den forbedrede konkurrenceevne og det skete opsving i de internationale konjunkturer.

Efter folketingets opfattelse understreger denne udvikling behovet for en reformlovgivning, der sikrer

- dels en retfærdig fordeling af skattebyrden og vækst i de produktive investeringer
- og dels en ligelig fordeling af indflydelse og formue mellem ejere og ansatte.

Herefter går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår ligeledes i forhandlingen.

Collet (KF):

Befolkningen siger det, medierne siger det, det radikale venstre siger det også, resten af oppositionen siger det – men ikke højt – det økonomiske råd siger det, internationale organer siger det også, vore udenlandske långivere siger det. Hvad er det, de alle sammen siger? Jo, de siger, at den økonomiske politik, som er ført i Danmark i de seneste 2½ år, har været en enestående succes. Det er derfor underligt, at socialdemokratiet vælger lige nøjagtigt det tidspunkt, hvor alle økonomiske signallys herhjemme står på grønt og den danske økonomi kører på fulde omdrejninger, til at stille en forespørgsel, hvis formål på trods af hr. Svend Aukens noget afdæmpede tone må være at kritisere den førte politik, en politik, som selv de fleste socialdemokrater i hvert fald i deres hjertes inderste lønkammer må erkende har været fornuftig. Tidspunktet er vel også det slettest tæn-